

SVJETSKI DAN NORMA

Norme za mir i napredak

Svake godine 14. listopada članovi Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO) Međunarodnog elektrotehničkog povjerenstva (IEC) i Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU) slave svjetski dan norma. Time se odaje priznanje zajedničkim naporima tisućama stručnjaka koji razvijaju dragovoljne tehničke sporazume, a objavljaju se kao međunarodne norme.

Ove godine predsjednici ISO, IEC i ITU potpisuju zajedničku poruku koja glasi *Međunarodne norme za mir i napredak*, koju donosimo u skraćenom obliku:

U svijetu koji se sve brže mijenja i razvija ljudi imaju snažnu potrebu za ustaljenjem utjecaja. U svojoj stalnoj težnji da istražuju, stvaraju i razvijaju, oni osjećaju stalnu potrebu da donose svijetu više reda, mira i blagostanja. Tehničkim, ekonomskim i drugim međunarodnim odnosima trebamo znati početak *pravila postupanja* i zajedničku osnovu za mjerjenje napretka prihvatljivosti i postignuća. U tehnologiji i znanosti, pa prema tome i velikoj većini gospodarskih područja, te se norme najčešće izražavaju u dokumentima konsenzualne naravi koje kao međunarodne norme ili preporuke objavljaju ISO, IEC i ITU. Najvažnija uloga norma ISO, IEC, ITU i drugih tehničkih sporazuma je stvaranje ravnoteže, oblik mira između konkurentnih tehničkih, ekonomskih, socijalnih i ekoloških pritisaka koji čine naš suvremenih svijet.

Svjetski tehnički sporazumi pomažu uspostavljanju i održavanju najviših razina sigurnosti, djelotvornosti i kakvoće u velikom području proizvoda i usluga, kako bi se osigurala njihova neškodljivost za okoliš, te poticalo tehničko razumijevanje u cijelome svijetu i promicalo brzo širenje trgovine među narodima, što je osnova trajnog društvenog i gospodarskog razvoja.

I na kraju, poruka završava riječima: 'Bez sporazuma ne može biti mira. A bez mira ne može biti trajnog blagostanja. Međunarodne norme prijeko su potrebno oruđe u trajnim naporima čovječanstva da se postigne više mira i blagostanja'.

NORMIZACIJA

Svečano obilježen Svjetski dan norma u DZNM

U Državnom zavodu za normizaciju i mjeriteljstvo svečano je obilježen 7. studeni 2000. – svjetski dan norma. Svečani skup je okupio velik broj sudionika, uzvanika i gostiju na čelu s predsjednikom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO g. G. Eliasom.

Skupu se najprije obratio ravnatelj DZNM g. J. Topić, osvrnuvši se na stanje normizacije u našoj državi.

U ime Predsjednika Republike Hrvatske skupu se obratio g. Ž. Dobranović, predstojnik ureda Predsjednika, koji je istakao da ovogodišnja poruka najbolje odražava želje nove hrvatske vlasti i Predsjednika RH.

Zatim se skupu obratio zamjenik Predsjednika Vlade RH, g. G. Granić, koji je između ostalog naglasio da će Vlada ubuduće davati potporu aktivnostima Zavoda, ali i preuzeti dio posla koji ona nužno mora preuzeti.

Gospodin Elias kao jedan od potpisnika ovogodišnje poruke izrazio je svoje zadovoljstvo zbog dolaska u našu zemlju i prisustvovanja proslavi.

Ministar za europske integracije, g. I. Jakovčić upoznao je sudionike s približavanjem RH Europskoj uniji i otpočinjanjem pregovora za sklapanje sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Potom su se skupu kraćim izlaganjem obratili g. N. Vidošević, predsjednik HGK i gđa J. Belinić-Gak u ime Predsjednika Uprave INE.

O važnosti norma u brodogradevnoj industriji govorio je g. J. Škarić, iz službe projektiranja Brodosplita, a gđa V. Krstelj, direktorica FSB Centra za transfer tehnologije govorila je o pokrenutoj inicijativi u RH za donošenje međunarodnih norma u području otkrivanja mina.

Zainteresirani čitatelji mogu cijelovita izlaganja sa skupa pročitati u *Glasilu DZNM*, 11-12/2000.

Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo 1992.-1999.

Povodom Svjetskog dana norma DZNM je izdao publikaciju pod naslovom Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo 1992.-1999. u kojoj se na sveobuhvatan i pregledan način predstavljaju sve djelatnosti i postignuća Zavoda u proteklom razdoblju.

Publikacija pruža brojne i korisne informacije o svakom pojedinom području rada Zavoda od njegova utemeljenja do današnjih dana.

**Osnovani tehnički pododbori tehničkog odbora DZNM/TO 207
Upravljanje okolišem**

Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo objavio je osnivanje tehničkih pododbora u okviru odbora DZNM/TO 207 Upravljanje okolišem i to:

- DZNM/TO 207/PO1 Upravljanje okolišem; Sustavi upravljanja okolišem
- DZNM/TO 207/PO2 Upravljanje okolišem; Ocjenjivanje okoliša i odgovarajuća ispitivanja okoliša
- DZNM/TO 207/PO3 Upravljanje okolišem; Obilježavanje proizvoda znakovima okoliša
- DZNM/TO 207/PO4 Upravljanje okolišem; Vrednovanje stanja okoliša
- DZNM/TO 207/PO5 Upravljanje okolišem; Procjena životnog ciklusa proizvoda
- DZNM/TO 207/PO6 Upravljanje okolišem; Nazivi i definicije

Sve obavijesti mogu se dobiti u Zavodu, Odjel za normizaciju, tel. 6106321.

ISO – Nove međunarodne norme

ISO 2529:2000	Determination of flash and fire points – Cleveland cup method
ISO 426:2000	Petroleum and liquid petroleum products – Temperature measurements – Manual methods
ISO 6296:2000	Petroleum products – Determination of water – Potentiometric Karl Fischer titration method
ISO/FDIS 4512:2000	Petroleum and liquid petroleum products – Equipment for measurement of liquid levels in storage tanks – Manual methods
ISO/DIS 8754:2000	Petroleum products – Determination of sulfur content – Energy – dispersive x-ray fluorescence method (Revision of ISO 8754:1992)
ISO/DIS 16591:2000	Petroleum products – Determination of sulfur content – Oxidative microconlometry method

Priredila Gordana Prohaska